

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης και ο Άγιος Συμεών των Καμαρών Σίφνου

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης είναι ένας Έλληνας ποιητής που γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια το 1863. Έζησε στην Αγγλία και στην Κωνσταντινούπολη. Ταξίδεψε στο Παρίσι, στην Αθήνα και το 1901 επισκέφτηκε τις Κυκλάδες. Γνώριζε αγγλικά, γαλλικά και ιταλικά. Πέθανε στην γενέτειρά του το 1933. Τα ποιήματά του αγαπήθηκαν πολύ και μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες. Πολλά έχουν ιστορικά θέματα και ένα τέτοιο ποίημά του τον συνδέει με τον Άγιο Συμεών Σίφνου.

Ο Άγιος Συμεών στις Καμάρες της Σίφνου βρίσκεται σε υψόμετρο 463 μέτρων στη δεύτερη σε ύψος κορυφή του νησιού με πρώτη αυτή του προφήτη Ηλία του Αψηλού.

Ο ναός αυτός είναι αφιερωμένος στον άγιο Συμεών τον Στυλίτη που τιμάται την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους. Δεύτερο πανηγύρι του ναού γίνεται στις 3 Φεβρουαρίου στη γιορτή του Αγίου Συμεών του Θεοδόχου.

Στο εσωτερικό του ναού μπαίνοντας δεξιά υπάρχει στον τοίχο του ναού σε κορνίζα το παρακάτω ποίημα του Κωνσταντίνου Καβάφη με τον τίτλο «Συμεών».

Κωνσταντίνος Καβάφης «Συμεών»

Τα ξέρω, ναι, τα νέα ποιήματά του·
ενθουσιάσθηκεν η Βηρυτός μ' αυτά.
Μιαν άλλη μέρα θα τα μελετήσω.
Σήμερα δεν μπορώ γιατί' είμαι κάπως ταραγμένος.

Απ' τον Λιβάνιο πιο ελληνομαθής είναι βεβαίως.
Όμως καλύτερος κι απ' τον Μελέαγρο; Δεν πιστεύω.

Α, Μέβη, τι Λιβάνιος! και τι βιβλία!
και τι μικρότητες!..... Μέβη, ήμουν χθες—
η τύχη το 'φερε— κάτω απ' του Συμεών τον στύλο.

Χώθηκα ανάμεσα στους Χριστιανούς
που σιωπηλοί προσεύχονταν κ' ελάτρευαν,
και προσκυνούσαν· πλην μη όντας Χριστιανός
την ψυχική γαλήνη των δεν είχα—
κ' έτρεμα ολόκληρος και υπόφερνα·
κ' έφριττα, και ταράττομουν, και παθαινόμουν.

Α μη χαμογελάς· τριάντα πέντε χρόνια, σκέψου—
χειμώνα, καλοκαίρι, νύχτα, μέρα, τριάντα πέντε
χρόνια επάνω σ' έναν στύλο ζει και μαρτυρεί.
Πριν γεννηθούμ' εμείς —εγώ είμαι είκοσι εννιά ετών,
εσύ θαρρώ είσαι νεότερός μου—
πριν γεννηθούμ' εμείς, φαντάσου το,
ανέβηκεν ο Συμεών στον στύλο
κ' έκτοτε μένει αυτού εμπρός εις τον Θεό.

Δεν έχω σήμερα κεφάλι για δουλειά.—
Πλην τούτο, Μέβη, κάλλιο να το πεις
που ό,τι κι αν λεν οι άλλοι σοφισταί,
εγώ τον παραδέχομαι τον Λάμονα
για πρώτο της Συρίας ποιητή.

Ο Άγιος Συμεών ο Στυλίτης είχε κάνει βαθιά εντύπωση στον Καβάφη όπως φαίνεται σε σχολió του στο ιστορικό έργο του Γίββωνα. Ο Άγιος Συμεών ασκήτεψε πάνω σε ένα στύλο στη βόρεια Συρία για να προσεύχεται απερίσπαστος από τα πλήθη των ανθρώπων που τον αναζητούσαν εξαιτίας της αγιότητάς του. Ο στύλος είχε ύψος περίπου 16 μέτρα και ο άγιος έζησε πάνω του σύμφωνα με το συναξάρι του 37 χρόνια. Ο Καβάφης θαύμασε την αντοχή του αγίου στην απομόνωση. Η μοναξιά άλλωστε είναι θέμα που εμφανίζεται σε διάφορα ποιήματά του (Τείχη, Τα παράθυρα). Αφορμή όμως για τη σύνθεση του ποιήματος υπήρξε το ομώνυμο ποίημα του Alfred Tennyson ο «Ο άγιος Συμεών ο Στυλίτης». Ο Άγγλος ποιητής δεν ικανοποίησε τον Καβάφη. Το 1917 λοιπόν ο ποιητής υμνεί τον άγιο σε δικό του ποίημα εκδηλώνοντας λιτά αλλά με δύναμη τον θαυμασμό του. Με το ασύνδετο σχήμα «χειμώνα, καλοκαίρι, νύχτα, μέρα, τριάντα πέντε χρόνια επάνω σ' έναν στύλο» συμπυκνώνει και τονίζει τον χρόνο της άσκησης του μεγάλου αγίου. Με την επανάληψη της φράσης «Πριν γεννηθούμ' εμείς» και με τον προσδιορισμό της ηλικίας των πρωταγωνιστών δίνει έμφαση στη διάρκεια της άσκησης του στυλίτου, που ήταν ενώπιον του Θεού καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του ποιητικού υποκειμένου. Αξιοσημείωτο είναι ότι στη Σίφνο υπάρχει ακόμη και ναός των 7 παιδών των εν Εφέσω που επίσης ενέπνευσαν τον Καβάφη σ' άλλο του ποίημα.

Πηγές

<https://rb.gy/pgh3is> (el.wikipedia.org)

http://aegean.ehw.gr/Forms/flLemmaProperties.aspx?lemmaid=6887&objectid=45&boithimata_State=&kefalaia_State=

<https://t.ly/jnft5> (el.wikipedia.org)

<https://www.ekirikas.com/oi-ekklisies-tis-sifnou/>

<https://www.lifo.gr/blogs/almanac/agios-symeon-o-stylitis>

https://latistor.blogspot.com/2016/04/blog-post_25.html

<https://www.synchronathemata.gr/to-ypokimeno-tou-logou-se-dyo-dramatikous-monologous-agios-symeon-o-stylitis-tou-tennison-ke-symeon-tou-kavafi/>

<https://t.ly/xAMyQ> (<https://liviaslounge.wordpress.com>)

<https://www.vimaorthoxias.gr/peri-zois/agioi-kai-ajiotita-se-poiimata-tou-k-p-kavafi/>

Εργασία των μαθητριών του Γ2 Γυμνασίου Σίφνου «Νικόλαος Προμπονάς»:
Αναστασίας Ποργιώτη και Μαρίνας Λεμπέση

Επιμέλεια κειμένου: Κωνσταντινίδου Γαρυφαλλιά

Σίφνος 2023-2024